

СЕКЦІЯ № 1

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРІЗНОМАНІТТЯ

Войтко Т.А.,
магістр факультету хімії, біології і біотехнологій
Панько В.В.,
к.с.-г.н., доц., доцент кафедри зоології факультету хімії, біології і біотехнологій,
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Бурлака Н.І.,
к.е.н., доц., доцент кафедри педагогіки та професійної освіти,
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
panko.valentyna@ukr.net

СУЧАСНИЙ СТАН ДИКИХ ТВАРИН НА ВІННИЧЧИНІ

Нині встановлено, що швидкість вимирання тварин зростала майже пропорційно збільшенню кількості людей і максимальних значень досягла за останні сто років. Усього за історію людства вимерло понад 150 видів і підвидів птахів і 110 видів ссавців, зокрема тур, тарпан, морська корова, дронг, безкрила гагарка, голуб-мандрівник.

В Україні сьогодні більш серйозно підходять до охорони тваринного світу, вживаючи жорстких заходів до браконьєрів і тих, хто шкодить природі. Прийнято нові закони про охорону природи. Проблема збереження фауни турбує не лише вчених-природників, екологів, але й більшість керівників підприємств, господарств, міністерств, вона береться під контроль народом і урядом. Єдиною, але дуже істотною перепорою на шляху вирішення цієї проблеми є брак коштів, тяжкий економічний стан нашої молоді держави.

Мисливські угіддя Вінниччини не найбільші в Україні, однак зазначимо те, що за минулий рік у них зросла кількість диких звірів. Дбають лісівники і про розведення не характерних для місцевості диких тварин.

Метою наших досліджень було проаналізувати наявність диких тварин на Вінниччині за останні роки. Облік диких тварин на Вінниччині проводиться щороку після завершення сезону полювання. Це робиться задля того, щоб знати по кожному лісгоспу видовий і кількісний склад фауни та визначити ліміти на добування мисливських тварин наступного року.

Результати досліджень: Крім традиційних видів мисливських звірів (козуля, олень благородний та плямистий, кабан, заєць) у лісових угіддях Вінниччини мешкають куниця лісова та кам'яна, видра, бобр, борсук та навіть деякі червонокнижні види -лісові коти, зубри, видра, тхір чорний. А ще є у подільських лісах «завезені» колись мисливцями з інших країв та акліматизовані до наших умов 10 муфлонів, 8 оленів плямистих, 4 благородні олені і 12 ланей. Але полювати на них не дозволено до тих пір, поки показник їх щільності не стане оптимальним. Проте, дуже важливим є те, що Вінницьке обласне управління лісового та мисливського господарства забезпечують біорізноманіття диких тварин. За останніми даними, спостерігається загальна тенденція до збільшення чисельності всіх видів мисливських тварин у мисливських угіддях Вінниччини. Тож у 2019 році встановлена наступна чисельність мисливських тварин усіх користувачів мисливських угідь. Зафіксовано 217 голів оленя європейського, 692 – оленя плямистого, 47 тис 371 - зайців-русаків, 12 - лося, 95 – зубрів, 108 - ланей, 37 – муфлонів. Збільшилось поголів'я козуль (7 тис 804 голів), кабана дикого (1 тис 458 голів). Також зафіксовано 1 тис 70 голів куниця лісової, 2 тис 545 - куниця кам'яної, 1 тис 696 - тхора лісового, 2 тис 770 борсуку, 1 тис 477 видр, 6 тис 332 білок, 433 бобрів, 8 тис 956 ондатр, 22 коти лісові, лисиць – 3 тис 480 голів, вовків - 58. Зафіксовано 58 вовків. Серед птахів нарахували 2 тис 684 голови фазана, 6 тис 551 - сірої куріпки.

Що стосується хижаків, у тому числі лисиць, то їхня чисельність контролюється згідно санітарно-ветеринарних норм і здійснюється постійний моніторинг відповідними працівниками державної лісової охорони та егерськими службами держпідприємств ВОУЛМГ.

Висновок: Облік мисливських тварин має важливе значення. Адже саме завдяки його результатам встановлюються об'єктивні ліміти добування (відстрілу, відлову) мисливської фауни у наступному сезоні полювання, що забезпечує раціональне та невиснажливе використання державного мисливського фонду

Література:

1. Крайнев Е.Д. Охотничьи животные Украины, пути их охраны и рационального использования: Автореф. дис...канд. биол. наук: 03.097 / Ин-т зоологии АН УССР. – К., 1971. – 42 с.
2. Правила проведення полювання, їх терміни і засоби // Бюлетень НКЗ. – Харків. – 1927. – Ч. 4. – 6 с.